

БӨЛІМ: ҰСТАЗ ОЙЫ

Көркем жазуды қалай қалыптасады?

ЖАРИЯЛАНДЫ
23.01.2023СІЛТЕМЕ
https://bilimger.kz/130019/

Көркем жазу қалай қалыптасады ?

Әдемі жазу кіші мектеп жасындағы оқушының білім сапасының негізгі көрсеткіштерінің бірі деуге болады. Оқушы сауатты жазумен қатар, көркем жазу нормаларын сақтап жазса қандай керемет! Кейде оқушыны көркем жазуға үйреткенімен, баланың жазуы дағдысы баяу қалыптасады. Баланы көркем жазуға төселдіру үшін тек әріптерді бастыру немесе қайталап жазу жеткіліксіз болады. Себебі, баланың ұсақ моторикасы нашар дамыған болса әдемі жазу балаға қиынға түседі

Белгілі педагог В.А.Сухомлинский:»Балалардың қабілеттері мен таланттарының бастауы олардың саусақтарының ұшында жатыр. Баланың қолында шеберлік неғұрлым көп болса, бала соғұрлым ақылды болады» деген. Ал ұсақ моториканы дамыту үшін арнайы ештеңе сатып алудың қажеті жоқ. Себебі оған үйде бар қарапайым заттар: түймелер, банкалар, түтіктер, қақпақтар, жармалар, шүберектер, қағаздар болса жеткілікті. Көптеген жаттығуларды орындау кезінде барлық балалар басында қиналады. Оларды үнемі жүргізіп, әртүрлі әдістерді қолданған кезде, бұл баланың ойлауының, ми қыртысының жұмысын жақсартудың күшті құралына айналады. Сондықтан мектепке дейінгі жаста ұсақ моторика мен сөйлеудің даму деңгейі басты факторлары болып табылады. Егер қолдар жеткіліксіз дамыған болса, онда бұл баланың дамуындағы кейбір артта қалушылықты көрсетеді. Қолдың ұсақ моторикасын дамытуды қашан бастау керек? Неғұрлым ерте болса, соғұрлым жақсы. Қолдың ұсақ моторикасын дамытудың маңызды құрамдас бөлігі-киіну, сурет салу, жазу және әртүрлі тұрмыстық және оқу әрекеттерін орындай алу. Мұнда бастысы-әр баланың жеке ерекшеліктерін ескеру. Осылайша, егер саусақтар дамитын болса, онда баланың сөйлеуі мен ойлауы дамиды.

Балалардың көркем жазуға икемділіктерін арттыру үшін келесі тапсырмаларды жасауға болады:

— қарындаштармен сурет салу және бояу;

- пластилинмен жұмыс;
- шағын бөлшектерден, мысалы, «Лего»конструкторымен жобалау;
- моншақ тоқу;
- оригами;
- қайшымен жұмыс;
- жармалармен жұмыс және т. б.

Көркем жазудың тағы бір шарты жақсы қалам. Қаламсапты таңдау кезінде баланың қолының физиологиясына назар аудару керек. Себебі мектепке жаңа барған баланың қолдары әлі кішкентай, күшті емес. Сондықтан қалың, ауыр қаламдарды алмаған дұрыс. Ал, тұтқаның өзегі жұқа болуы керек және артында ұқыпты, жұқа із қалдыруы керек. Тұтқаны таңдағанда саусақтары ұстайтын жерде қабырғалары немесе безеулері бар арнайы резеңке төсем болу керек.

Жазу-бұл күрделі дағды, оны қалыптастыруға бүкіл ми қатысады. Сонымен қатар, ұқыпты және сауатты жазу үшін балаға анық есту және көру, қол мен арқа бұлшықеттерінің үйлесімді жұмысы керек. Сондықтан қолмен жазуды үйрену және үнемі пайдалану басқа маңызды дағдылармен байланысты.

Баянауыл ауылы,

З.Ақышев атындағы ЖББОМ,

бастауыш сынып мұғалімі М.К.Омарова

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.